

Aidu taastuenergiapargi detailplaneering ja KSH

Arvamuse esitaja ja kuupäev	Arvamuse/kooskõlastuse sisu	Seisukoht esitatud arvamuse/ettepaneku osas
Tarbijakaitse ja Tehnilise järelevalve Amet 02.06.2023 nr 16-6/22-05377-008	TTJAI puuduvad ettepanekud Aidu taastuenergiapargi detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande osas	
Terviseamet 07.06.2023 nr 9.3-1/23/3451-2	<p>Detailplaneeringu koostamisel on võetud arvesse KSH aruande eelnõus esitatud soovitusi ja tingimusi negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks. KSH aruande eelnõu kohaselt on liiklusest, ehitustegevusest ja käitamisest tingitud müra, vibratsiooni, valguse ja heitgaaside negatiivsed mõjutused esialgsel hinnangul valdavalt lokaalse mõjuga, kuna tegemist on suhteliselt hõreda asustustihedusega ning enamus eluhoonetest asuvad juurdepääsuteedest piisavalt kaugel. Taastuenergiaparki planeeritud mikrotuulikute poolt tekitatava müra mõjutuste leviala on valdavalt lokaalne, kuid siiski tuleb tuulikud paigutada elamutest kaugemale. KSH aruande kohaselt üldjuhul piisab 250-500 meetrist, et vältida võimalike häiringute teket, antud planeeringu puhul asuvad lähimad elamud rohkem kui 500 m kaugusel. Lisaks võib esineda müra elektritrafodest, aga kuna tegemist on sisuliselt asustamata piirkonnaga, siis energiapargi käitamise perioodil müra negatiivsed mõjud puuduvad. Taastuenergiapargi ehitusega võib esineda lühiajalisi häiringuid, kuid on antud soovitus ehitustöid teostada päevasel ajal.</p> <p>Kavandatava tegevusega ei ole ette näha ebasoodsaid mõjusid seoses soojuse, kiirguse ja lõhna tekkega. Kavandatava tegevuse kasutusajal ei emiteerita õhku saasteaineid ega muid ohtlikke, toksilisi või teiste kahjustavate toimetega aineid (sh lõhn), samuti ei ole ette näha, et energiapargi rajamine avaldaks olulist mõju pinna- ja põhjaveele.</p> <p>Amet on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ning kooskõlastab Aidu taastuenergiapargi detailplaneeringu eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.</p>	

Päästeamet 08.06.2023 nr 7.2-3.3/1483-5	Päästeameti Ida päästekeskus tutvust KSH aruandega ja 20.03-20.04.2023 toimunud avalikul väljapanekul esitatud ettepanekutega ning ei oma vastuväiteid ja ettepanekuid .	
Keskkonnaamet 13.06.2023 nr 6-5/23/10296-3	Keskkonnaamet on esitanud Aidu taastuenergiapargi detailplaneeringule ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele ettepanekuid 20.04.2023 kirjaga nr 6-5/23/4379-3, mille alusel on dokumente täiendatud. Keskkonnaamet ei tuvastanud detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõus vastuolu õigusaktidega ning aruandes esitatud hinnangud on üldjoones piisavad ja objektiivsed. Arvestades eeltoodut ning tuginedes planeerimisseaduse § 85 lg 1 ja 3, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 ja § 42 kooskõlastab Keskkonnaamet Aidu taastuenergiapargi detailplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.	
Keskkonnaministeerium 13.06.2023 nr 7-15/23/934-4	Juhime tähelepanu, et KSH-s on käsitletud taastuenergiapargi mõju kliimamuutustele ja tehtud sinna juurde kasvuhoonegaaside (KHG) heite arvutused, aga käsitlemata on jäänud kliimamuutuse mõju kavandatavale tegevusele. Detailplaneeringuala kattub Kivijärve kinnistu lõunaosas ning väiksemal pindalal ka Aidu karjääriväli 2 kinnistu lõunaosas Ida-Virumaa maakonnaplaneeringu joonehitise teemaplaneeringuga "Uus-Kiviõli kaevanduse logistikataristu asukohavaliku kavandamine". Teeme ettepaneku KSH aruannet täpsustada ja esitada korrektselt lk 21 viide nimetatud planeeringule (riigihalduse ministri 12.10.2022 käskkirjaga nr 186 kehtestatud Ida-Viru maakonnaplaneeringu joonehitise teemaplaneering "Uus-Kiviõli kaevanduse logistikataristu asukohavaliku kavandamine" (https://planeeringud.ee/plankweb/#/planning/detail/47100042)). Seejuures täpsustada, kuidas arvestatakse taastuenergia arendusel nimetatud teemaplaneeringus kavandatud trassiga. KSH väljatöötamise kavatsuse on toodud, et KSH analüüsitakse müra ja vibratsiooni võimalikkuse ja võimalike mõjude ulatust. KSH aruandes on	KSH aruandes on välja toodud, et nii paneelid kui ka tuulikud tuleb ankurdada selliselt, et oleks välistatud nende purunemise risk, lk 47 „Vibratsiooni vältimiseks ja summutamiseks peab tuuliku alusvundament olema projekteeritud konkreetse tuuliku ja asukoha ehitusgeoloogilisi tingimusi arvestades piisavalt tugev ja sobiva konstruktsiooniga, mis tagaks vibratsioonivaba olukorra vundamendis ja ümbritsevas pinnases. Konkreetne vundamendi lahendus töötatakse välja projekteerimise etapil” Teadaolevalt puudub paneelidel ja tuuliutel kuuma- ja külmalainetuse risk. KSH aruandes lk 46 on toodud - "Projekti ellu viies võib esineda müra elektritrafost (trafodest). Kuna tegemist on sisuliselt asustamata piirkonnaga, siis energiapargi käitamise perioodil müra negatiivsed mõjud puuduvad. Mõjud on lokaalsed". Lisaks on antud lähimate hoonete kaugused Välisõhu kvaliteedi osas puuduvad andmed, et päikesepaneelid ja mikrotuulikud suurendaksid saasteainete sisaldust välisõhus. Aruandes toodud hinded maatriksis

	<p>käsitlemata päikesepargi korral kasutatavate tehnoseadmete müra mõju, seega ei saa ka järeldada, et müra ei põhjusta häiringuid.</p> <p>Keskkonnamõjude maatrikshindamisel (KSH aruande ptk 8) on hinnatud mõju õhukvaliteedile oluliseks samas aruandes puudub õhukvaliteedi hindamise osa. Välisõhu kvaliteediks peetakse välisõhu puhtust - seda, kuivõrd madal on saasteainete sisaldus õhus.</p> <p>Tehnilise märkusena juhime tähelepanu, et müra normtasemed on piirväärtus ja sihtväärtus ning palume aruandes kasutada õigeid termineid. KSH aruandes lk 46 on toodud, et Segaaladel (maatulundusmaa) on öine taotlustase 45 dB. Täpsustame, et sellist normtaset ei ole kehtestatud ja müra normtasemete määrukses puudub segaala kategooria.</p> <p>Palume täiendada lk 25 Aidu karjääriväli 2 kinnistu korrastatuks tunnistamise osas (võib jätta istutamata metsa, kui on kehtestatud planeering) ja lisades viide Keskkonnaameti kirjale "...tunnistati korrastatuks 11.11.2022 kirjaga nr 1 3/22/557".</p> <p>KSH aruande lk 10 joonis 1 pealdis viitab eskiisprojekt lahendusele, kuid joonisel on peamiselt kinnistud, mida detailplaneering puudutab, seega teeme ettepaneku täpsustada joonis 1 pealkirja.</p>	<p>näitavad ilmekalt, et kerge negatiivne mõju välisõhule võib esineda vaid ehituse perioodil ja on seotud ehitusmasinate liikumisega – transpordist tulenev tolm. Energiapargi käitamise perioodil (pikaajalised mõjud) on mõjud hinnatud+märgiga ja silmas on peetud, et tänu taastuenergiapargile vähenevad vajadused energia tootmiseks põlevkivist.</p>
<p>Rahandusministeerium 26.06.2023 nr 15-3/3625-2</p>	<p><i>Kiri Lüganuse Vallavalitsusele 26.06.2023 nr 15-3/3625-2</i></p> <p>Juhime tähelepanu, et detailplaneeringu eesmärgiks on taastuenergia tootmispargi rajamine, seega on planeeringu elluviimiseks vältimatult vajalik lahendada ka elektriühendusega seotud küsimused. Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 128 lõike 2 punkti 2 kohaselt ei algatata detailplaneeringut eelkõige juhul, kui on ilmne, et algatatava planeeringu elluviimine tulevikus ei ole võimalik. Kohalik omavalitsus peab tagama, et detailplaneeringu lahendus oleks elluviidav oma territooriumil (PlanS § 3 lõige 5, § 4 lg 1 p 6).</p> <p>PlanS § 6 kohaselt on planeeringulahendus planeeringuala kohta koostatav terviklik ruumilahendus, mis elluviimisel võimaldab planeeringuga kavandatud maa ja ehitiste sihtotstarbelist kasutamist planeeringuga määratud maakasutus- ja ehitustingimustest kinnipidamisel. Planeeringu elluviimine on tegevus, mille eesmärgiks</p>	<p>Lüganuse valla koostatava üldplaneeringuga on esitatud tingimused põhivõrguga ühendamiseks. Seletuskirja on täiendatud vastava selgitusega.</p>

	<p>on planeeringus sätestatu realiseerimine ning planeeringulistest nõuetest kinnipidamise tagamine, mis on eelkõige avaliku võimu asutuse ülesanne. Seetõttu palume kohalikul omavalitsusel põhjalikult detailplaneeringus käsitleda elektriliitumise võimalusi.</p> <p>Märgime, et juhul, kui kohalik omavalitsus on otsustanud tulevikus elektriliini väljaehitamiseks väljastada projekteerimistingimused, soovime tähelepanu juhtida ehitusseadustiku § 26 lõike 3 punktile 3, mille kohaselt tuleb projekteerimistingimuste andmisel arvestada üldplaneeringus määratud tingimusi. Tehnovõrkude ja -rajatiste üldiseasukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine on üldplaneeringu ülesanne (PlanS § 75 lõige 1 punkt 3). Hetkel alal kehtiva Maidla valla üldplaneeringu ja ka Aidu tuulepargi teemaplaneeringuga detailplaneeringu elektriühenduse skeemilt nähtav 110 kV liini ettenähtud ei ole, ega selleks ei ole määratud ka tingimusi. Seega, kui kohalik omavalitsus otsustab lahendada elektriliitumise projekteerimistingimuste alusel, tuleks kavandatava 110 kV elektriliini üldine asukoht ja sellest tulenevad kitsendused näha ette koostatavas Lüganuse valla üldplaneeringus.</p> <p>Kui kohalik omavalitsus otsustab elektriühenduse lahendada käesoleva detailplaneeringuga, tuleks planeeringuala laiendada ning haarata planeeritavasse alasse ka elektriliitumise koridor. Lisaks tuleb teha ettepanek alal kehtiva Maidla valla üldplaneeringu muutmiseks tehnorajatise asukoha osas.</p> <p>Eeltoodust tulenevalt palume kohalikul omavalitsusel detailplaneeringut täiendada, et selguks kas ja kuidas on elektriliitumine ette nähtud. Seda kas siis käesoleva detailplaneeringuga või projekteerimistingimuste alusel peale koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu kehtestamist.</p>	
	<p>PlanS § 3 lõike 2 kohaselt koosneb planeering planeerimise tulemusena valminud seletuskirjast ja joonistest, mis täiendavad üksteist ja moodustavad ühtse terviku. Detailplaneeringu joonistel on kujutatud väikesed krundid pos 3, 4, 5, 8 ja 9, kuid planeeringumaterjalidest ei</p>	<p>Seletuskirja on täiendatud ning selgitatud, et antud kruntide moodustamisega on jäetud võimalus perspektiivis kavandada neile eraldiseisvalt üksikuid suuri tuuleturbiine.</p>

	<p>selgu, miks nimetatud krundid moodustatakse ning mida sinna kavandatakse. Palume planeeringu seletuskirja selles osas täiendada</p>	
	<p>Planeeritava ala Lügänu valla territooriumile jääval osal kehtib hetkel Maidla valla üldplaneering aastani 2015.</p> <p>Detailplaneeringu seletuskirjast jääb ebaselgeks, kas detailplaneering on kooskõlas hetkel kehtiva Maidla valla üldplaneeringuga või mitte. Palume detailplaneeringu seletuskirja vastavat peatükki täiendada.</p> <p>Juhime tähelepanu, et PlanS § 142 lõike 1 kohaselt võib detailplaneering põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut. Sama paragrahvi lõige 7 sätestab, et kui detailplaneering sisaldab kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut, kuulub detailplaneeringu koosseisu üldplaneeringu teksti ja jooniste vastava osa muudatuste ettepanek. Palume planeeringumaterjalide hulka lisada väljavõtted kehtivast Maidla valla ja koostatavast Lügänu valla üldplaneeringust ning Maidla valla üldplaneeringu muudatusettepanek.</p>	<p>Seletuskirja on täiendatud ning lisatud on väljavõtted üldplaneeringutest ja ettepanek Maidla üldplaneeringu muudatuseks.</p>
	<p>Detailplaneeringu seletuskirja peatükis 3.2.2. „Lügänu valla koostatav üldplaneering“ on toodud, et detailplaneeringuga muudetakse üldplaneeringuga määratud mäetööstusmaa ja maatulundusmaa sihtotsarve tootmismaks, mis läheb vastuollu koostatava Lügänu üldplaneeringu eskiislahendusega. Selleks, et ei tekiks maakasutuslikku konflikti, tuleb kaaluda koostatavas üldplaneeringus kavandatava taastuenergiapargiga hõlmatud maaüksustele tootmismaa sihtotstarve määramist ja näha antud ala ette taastuenergia tootmispargi rajamiseks sobilikuks maa-alaks. Märkime, et koostatava Lügänu valla üldplaneeringu hetkel kättesaadava versiooni kohaselt asub planeeritav ala taastuenergeetika maa-alal. Palume vastuolu kõrvaldada ning detailplaneeringu seletuskirja korrigeerida. Koostatava Lügänu valla üldplaneeringu kohaselt asub planeeritav ala osaliselt potentsiaalselt sobival alal tuulenergeetika arendamiseks, kuid planeeritava ala lõunapoolne osa mitte. Palume kaaluda kohalikul omavalitsusel</p>	<p>Seletuskirja on korrigeeritud vastavalt Lügänu valla koostatava üldplaneeringu lahenduse hetkeseisule.</p>

	<p>tuuleenergeetika ala üldplaneeringus laiendada, et kogu detailplaneeringuga kavandatud ala oleks hõlmatud.</p> <p>Juhime tähelepanu, et kohalik omavalitsus peab vältima vastuolulist tegutsemist ning kuna Lüganuse Vallavalitsus koostab samaaegselt kahte planeeringulahendust, peavad need planeeringulahendused olema kehtestamise hetkeks omavahel kooskõlas.</p>	
	<p>KSH aruande eelnõu peatükis 9 on toodud, et tänased mikrotuulikud on suhteliselt vaikse töörežiimiga. Rahandusministeeriumile esitatud materjalidest ei selgu faktilised tõendid (näiteks tuuliku tootja andmed), millele tuginedes on KSH koostanud ekspert sellise järelduseni jõudnud. Palume KSH eelhinnangut selles osas täiendada.</p>	KSH aruannet on täiendatud
	<p>Kuna esitatud materjalide hulgast puuduvad paljud detailplaneeringu menetlust, sh kaasamist, käsitlevad dokumendid, siis ei saa Rahandusministeerium hetkel kontrollida detailplaneeringu menetluse õiguspärasust</p>	Vastavad dokumendid esitatakse heakskiitmiseks esitamisel.
<p>Rahandusministeerium 26.06.2023 nr 15-3/3617-2</p>	<p><i>Kiri Alutaguse Vallavalitsusele 26.06.2023 nr 15-3/3617-2</i></p> <p>Planeeritav ala asub Alutaguse valla üldplaneeringu kohaselt rohevõrgustiku koridoris. Üldplaneeringu kohaselt ei tohi tuulegeneraatorite rajamine roheline võrgustiku alale ning kahjustada roheline võrgustiku toimimist ja sidusust. Lisaks ei ole üldplaneeringu kohaselt üldjuhul päikeseparkide rajamine rohelises võrgustikus lubatud. Detailplaneeringu seletuskirja peatükis 3.2.3. „Alutaguse valla üldplaneering“ ei ole käsitletud ala paiknemist rohevõrgustikus ning kuidas detailplaneering vastab üldplaneeringuga sätestatud roheline võrgustiku arendustingimustele. Palume detailplaneeringu seletuskirja vastavat peatükki täiendada</p>	<p>Seletuskirja on täiendatud ning lisatud selgitus rohevõrgustikus paiknemise osas. Rohevõrgustikuga seonduvat on täpsemalt käsitletud peatükis 4.10 Keskkonnakaitse abinõud.</p>
	<p>PlanS § 3 lõike 2 kohaselt koosneb planeering planeerimise tulemusena valminud seletuskirjast ja joonistest, mis täiendavad üksteist ja moodustavad ühtse terviku. Detailplaneeringu joonistel on kujutatud väikesed krundid pos 3, 4, 5, 8 ja 9, kuid planeeringumaterjalidest ei selgu, miks nimetatud krundid moodustatakse ning sinna kavandatakse. Palume planeeringu seletuskirja selles osas täiendada.</p>	<p>Seletuskirja on täiendatud ning selgitatud, et antud kruntide moodustamisega on jäetud võimalus perspektiivis kavandada neile eraldiseisvalt üksikuid suuri tuuleturbiine.</p>

	KSH aruande eelnõu peatükis 9 on toodud, et tänased mikrotuulikud on suhteliselt vaikse töörežiimiga. Rahandusministeeriumile esitatud materjalidest ei selgu faktilised tõendid (näiteks tuuliku tootja andmed), millele tuginedes on KSH koostanud ekspert sellise järelduseni jõudnud. Palume KSH eelhinnangut selles osas täiendada.	KSH aruannet on täiendatud
	Kuna esitatud materjalide hulgast puuduvad detailplaneeringu menetlust käsitlevad dokumendid, siis ei saa Rahandusministeerium hetkel kontrollida detailplaneeringu menetluse õiguspärasust, sh kas menetlusetappidest on PlanS ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) nõuete kohaselt teavitatud ning vajalikke isikuid kaasatud.	Arvestatakse detailplaneeringu heakskiitmisele esitamisel.
Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	Nõusolek antud Lüganuse planeerimisspetsialistile telefoni vahendusel 16.06.2023.	